

Gr 4 - 9 Afrikaans Huistaal

- Leerprogramme
- Werkskedules
- Lesplanne

LEERPROGRAM – Intermediêre fase

Afrikaans Huistaal

<p>Konteks: 1.Stories/Novelle/Fabel 2. Tekste van ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi-Media (kies jou temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik kan word)</p>			
<p>Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)</p>			
<p>Hulpbronne: Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante</p>			
Voorgestelde Groepering Integrasie	Graad 4	Graad 5	Graad 6
<p>1 Stories: bv Kortverhale</p> <p>Lu 1 As 1,2,7,8,9</p> <p>Lu 2 As 1,2</p> <p>Lu 3 As 1,3,5,6,7,8,9</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister (soos stories, fabels, limerieke, kort verslae) en reageer gepas.</p> <p>As 2 Bespreek die sentrale idee en spesifieke besonderhede van die teks en bring dit in verband met eie ervaring.</p> <p>As 7 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste (soos:</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende mondelinge tekste te luister (soos stories, mites, dreunsang, grappe, raaisels en kort toneelstukke) en reageer gepas</p> <p>As 2 Identifiseer die hoofboodskappe en temas in mondelinge tekste en bring dit in verband met die daaglikse lewe.</p> <p>As 7 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele</u></p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister en reageer krities daarop (soos stories, legendes, gedigte, toneelstukke, debatte en praatjies).</p> <p>As 2 Identifiseer temas, stel vrae en bring idees in verband met eie ervaring.</p> <p>As 7 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u> in verskillende tekste en lewer kommentaar</p>

<p>Lu 4 As 1,2,3,4</p> <p>Lu 5 As 1,2,4</p> <p>Lu 6 As 1,2,5,6</p>	<p>Bestaan alle gesinne uit 'n man, vrou en kinders? Is daar ook ander soort gesinne?)</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u> tydens gesprekke en besprekings, toon respek en sensitiwiteit vir ander se gevoelens en waardeer ander se standpunte.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste (soos: Bestaan alle gesinne uit 'n man, vrou en kinders? Is daar ook ander soort gesinne?)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie in alledaagse gesprekke;</p> <p>Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Deel idees en lug mening oor bekende onderwerpe uit eie ervaring;</p> <p>Herroep en beskryf 'n reeks gebeurtenisse of handeling;e;</p> <p>As 2 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p>	<p><u>waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste en lewer kommentaar op wat in- en uitgesluit is (soos: Is die storie se boodskap waar vir alle situasies? Watter omstandighede word nie in hierdie storie gedek nie?)</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u>, oorweeg ander standpunte en reageer op sensitiewe wyse op idees en voorstelle.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste en lewer kommentaar op wat in- en uitgesluit is (soos: Is die storie se boodskap waar vir alle situasies? Watter omstandighede word nie in hierdie storie gedek nie?)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal denkende vir interpersoonlike kommunikasie (soos: Prys iemand se pogings; verskil van iemand)</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: Gee uitdrukking aan gevoelens en gedagtes; dramatiseer);</p> <p>Deel idees en lug mening oor minder bekende onderwerpe en gebeurenisse deur spekulasie en hipotese te gebruik;</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier.</p> <p>Stel kritiese vrae wat nie voor die handliggende antwoorde het nie en kan denkend reageer</p>	<p>op hoe dit in die teks oorgedra word (soos Is daar enige bewyse van stereotipering?</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u> en met sensitiwiteit, gee erkenning aan menings wat met eie mening bots en reageer gepas binne die konteks.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u> in verskillende tekste en lewer kommentaar op hoe dit in die teks oorgedra word (soos Is daar enige bewyse van stereotipering?</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie wat dieper persoonlike gevoelens en besinning openbaar (soos: gesels oor gevoelens en aspirasies).</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier</p> <p>Opstel en reageer op uitdagende vrae.</p> <p>As 2 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p>
--	---	---	--

	<p>..</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 5 Toon begrip van en identifiseer en bespreek aspekte soos hooftema, karakters, ruimte, intrige in fiksie-tekste.</p>	<p>Lug en regverdig eie mening met redes</p> <p>As 2 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Neem beurte, hou by die onderwerp, stel relevante vrae, en help die besprekings om te voel en reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon sensitiwiteit vir ander se regte en gevoelens tydens groepwerk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak; * maak storiekaarte of maak aantekeninge van hoofpunte om begrip na te gaan;</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p> <p>As 5 Toon begrip van fiksie-tekste:</p> <p>Bespreek die hoofidee, intrige, ruimte, atmosfeer en karakters;</p> <p>Maak afleidings oor intrige en karakters;</p>	<p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 5 Toon begrip van die teks, die verband daarvan met hulle eie lewe, die doel daarvan en hoe dit funksioneer:</p> <p>Verduidelik temas, intrige, ruimte, atmosfeer en karakterisering</p>
--	---	---	--

	<p>As 6 Lei redes vir handeling in tekste af.</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die manier waarop tekste gestruktureer is.</p> <p>As 9 Identifiseer en bespreek waardes ten opsigte van kulturele, sosiale, omgewings- en morele kwessies in tekste (soos: die boodskap van die storie en die geldigheid daarvan in verskillende kontekste, kwessies, betreffende regverdigheid en gelykheid ten opsigte van verskillende situasies en karakters)</p>	<p>Bespreek temas en vraagstukke en lug menings met redes daaroor</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p> <p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>Identifiseer die manier waarop verskillende soorte tekste gestruktureer is (soos: fabels, briewe, boekresensies);</p> <p>Identifiseer die eienskappe van verskillende skryfvoorme, soos wetenskapsfiksie, rillers.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p> <p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p>	<p>Bespreek die skrywer se houding en perspektief, hoe betekenis geskep word en maniere waarop die leser geposisioneer word (soos: Vertel die skrywer die storie as 'n waarnemer of 'n karakter? Hoe voel jy oor die hoofkarakters? Is jy simpatiek of krities? Hoe kry die skrywer dit reg om jou te laat voel?)</p> <p>As 6 Herken en verduidelik die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>Identifiseer en evalueer die soort en gepastheid van 'n teks se taal en register vir die bedoelde teikengroep.</p> <p>Identifiseer en ontleed die eienskappe van verskillende soorte skryfvoorme of genres (soos die struktuur en konvensies wat in biografieë, verskillende soorte gedigte, verskillende soorte koerantberigte, ens. gebruik word.)</p> <p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevestigteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p>
--	---	---	---

	<p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos briewe, beskrywende paragrawe, limerieke);</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses:</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>Bespreek oorsaak en gevolg in geskrewe tekste en die taal wat gebruik word om dit uit te druk (soos: wanneer ..., dan ..., as ..., dan ...);</p> <p>Identifiseer verskillende moontlikhede en verduidelik waarom en hoe dit verskil;</p> <p>Lei betekenis af wat nie ooglopend gestel is nie en verduidelik hoe betekenis oorgedra word</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p>	<p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos dagboekinskrywings, humoristiese staaltjies, stories, gedigte)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses:</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Identifiseer oorsaak en gevolg in mondelinge en geskrewe tekste en verduidelik die verband daar tussen;</p> <p>Doen skattings gebaseer op bekende inligting;</p> <p>Onderskei tussen die voordele en nadele van iets en verduidelik dit;</p> <p>Bevraagteken en ontwikkel verskillende perspektiewe op bekende onderwerpe;</p> <p>Bespreek die invloed van konteks op inligting</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Vorm hipoteses oor die moontlike resultate of slot</p>	<p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos joernale, gedigte, mites, dialoë)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die skryfproses:</p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p> <p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p> <p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of</p>
--	---	--	---

	<p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesourus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Teken woorde in 'n persoonlike woordeboek op</p> <p>Toon ontwikkelende kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken) doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken korrekte woordeverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik klankverandering, eenvoudige samestelling en voorvoegsels, stamme en agtervoegsels om woorde te</p>	<p>van 'n reeks stappe of gebeurtenisse;</p> <p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 1ste letter gegee word</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende</p>	<p>gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 2de letter gegee word</p> <p>Spel ook minder algemene woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek of tesourus na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p>
--	---	--	--

	<p>vorm.</p> <p>Ondersoek die herkoms van woorde op 'n algemene vlak (soos leenwoorde)</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde,</p>	<p>komponente bestaan</p> <p>Gebruik algemene voor- en agtervoegsels, klankverandering, samestelling en afleiding om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde by mekaar leen en gebruik nuutskeppings</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p>	<p>Gebruik verskeie tegnieke (voor- en agtervoegsels, klankverandering samestelling en afleiding) om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde by mekaar leen en gebruik nuutskeppings doeltreffend</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige</p>
--	--	--	---

	<p>asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevaagteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevaagteken moet word</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p>	<p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevaagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: aktiewe en passiewe vorm, akronieme, teikengroep, persoonifikasie, diskriminerend, ens)</p>	<p>naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevaagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Ondersoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>
--	---	--	--

Konteks: 1. Stories/Novelle/Fabel 2. Tekste van ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi-Media

(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)

Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)

Hulpbronne: Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante

Voorgestelde Groepering Integrasie	Graad 4	Graad 5	Graad 6
<p>2 Tekste van ander leerareas</p> <p>Lu 1 As 6,7 Lu 2 As 3,4 Lu 3 As 1,2,3,4,10,11,12 Lu 4 As 1,2,3,4 Lu 5 As 1,2,3 Lu 6 As 2,3,5</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister vir inligting in verskillende soorte tekste (soos weerverslae, skoolaankondigings, onderhoude), herroep hoofidees op spesifieke besonderhede en reageer gepas.</p> <p>As 7 Voer instruksies uit en volg aanwysings</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister na verskillende soorte informatiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'n gepaste manier.</p> <p>As 7 <u>Luister aktief</u>, oorweeg ander standpunte en reageer op sensitiewe wyse op idees en voorstelle.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p> <p>As 7 <u>Luister aktief</u> en met sensitiwiteit, gee erkenning aan menings wat met eie mening bots en reageer gepas binne die konteks.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer</p>

	<p>redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings</p> <p>As 2 Kyk na en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimediale tekste (soos prente, strokiesverhale, en, indien beskikbaar, video's, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer die boodskap</p>	<p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak;</p> <p>* maak storiëkaarte of maak aantekeninge van hoofpunte om begrip na te gaan;</p> <p>As 2 Kyk en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimediale tekste (soos advertensies, video's / films, TV-dramas, en, indien beskikbaar, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p>	<p>geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 2 Kyk na en bespreek verskeie visuele en multimediale tekste (soos foto's TV-advertensies, dramas en toneelstukke en, indien beskikbaar, videos / films, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer en bespreek die boodskap.</p> <p>Identifiseer en bespreek tegnieke soos beligting en</p>
--	--	--	---

	<p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde en hoe dit die boodskap wat oorgedra word, affekteer</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die keuse van taal en grafiese kenmerke die leser beïnvloed</p> <p>As 10 Verstaan en reageer gepas op informatiewe tekste:</p> <p>Identifiseer hoof- en ondersteunende gedagtes</p> <p>Soeklees vir spesifieke besonderhede in tekste soos weerverslae, busroosters, kaarte</p> <p>Volg kort, gedrukte instruksies en aanwysings</p> <p>As 11 Interpreteer eenvoudige visuele tekste (tabelle, plakkaat, diagramme, grafieke, kaarte) en kan 'n teks van een vorm na 'n ander verander (soos 'n grafiek na 'n verduidelikende paragraaf)</p> <p>As 12 Kies relevante tekste vir eie inligtingsbehoefes, soos woordeboeke, kinderensiklopedieë en naslaanboeke.</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p>	<p>Bespreek die boodskap wat oorgedra word.</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde, soort en grootte van letterwerk, simbole, uitleg.</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die skrywers en visuele kunstenaars op verskillende maniere met lesers in wisselwerking tree en hoe hulle taal en visuele kenmerke gebruik om verskillende wêreldbeskouinge oor te dra</p> <p>As 10 Interpreteer en ontleed self besonderhede in grafiese tekste (kaarte, lyngrafieke, staafgrafieke en sirkeldiagramme) en dra inligting van een vorm na 'n ander oor</p> <p>As 11 Interpreteer en bespreek kompleksere visuele tekste (soos tabelle, plakkaat, diagramme, staafgrafieke, kaarte) en kan 'n teks van een vorm na 'n ander verander (soos 'n tabel met data na 'n grafiek).</p> <p>As 12 Kies relevante tekste en pas navorsingsvaardighede toe om inligting in woordeboeke, naslaanboeke en handboeke, uit gemeenskapsbronne en die elektroniese media (indien beskikbaar) te verkry</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die</p>	<p>byklanke, keuse van beelde, kamerahoek, vorm en ontwerp, grafika en die uitwerking daarvan op die kyker</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 4 Bespreek hoe skrywers, grafiese ontwerpers en fotografe se tegnieke 'n spesifieke wêreldbeskouing oordra en die leser op verskeie maniere posisioneer</p> <p>As 10 Kies relevante tekste vir persoonlike en inligtingsbehoefes uit 'n wye verskeidenheid bronne, soos uit die plaaslike gemeenskap en die elektroniese media (indien beskikbaar)</p> <p>As 11 Kies relevante tekste vir persoonlike en inligtingsbehoefes uit 'n wye verskeidenheid bronne, soos uit die plaaslike gemeenskap en die elektroniese media (indien beskikbaar)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die</p>
--	---	---	--

	<p>Organiseer idees in <u>paragrafe</u> waarin enkelvoudige en saamgestelde sinne gebruik word;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=/eerste weergawe met gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrafe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>Formuleer vrae om te help om die nodige inligting te verkry.</p> <p>Identifiseer relevante inligtingsbronne;</p> <p>Kies en ondersoek verskillende bronne vir verskillende perspektiewe op 'n onderwerp</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Bespreek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p> <p>Kies <u>relevante idees</u></p> <p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p> <p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p>	<p><u>skryfproses:</u></p> <p><u>Ontwikkel</u> die onderwerp deur relevante bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=/eerste weergawe met 'n sentrale idee en goed ontwikkelde paragrafe;</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Versamel</u> en <u>kategoriseer</u> relevante idees en verduidelik die redes vir die kategorisering</p> <p>Onderskei tussen algemene en spesifieke inligting</p> <p>Organiseer inligting onder verskillende hofies</p> <p>Orden 'n reeks stappe of gebeurtenisse op 'n logiese manier en verduidelik die logika</p>	<p><u>skryfproses:</u></p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-/eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n</p>
--	---	--	---

	<p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse),</p>	<p>Evalueer en maak gevolgtrekkings en verduidelik redes daarvoor</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en</p>	<p><u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van</p>
--	---	--	--

	<p>asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Skakel sinne in 'n samehangende paragraaf deur verbindingswoorde (soos "ook", "uiteindelik"), voegwoorde en voornaamwoorde te gebruik</p>	<p>verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p>	<p>tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevaagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Ondersoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p>
--	--	---	---

Konteks: 1. Stories/Novelle/Fabel 2. Tekste van ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi-Media

(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)

Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)

Hulpbronne: Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante

Voorgestelde Groepering Integrasie	Graad 4	Graad 5	Graad 6
<p>3 Gedigte</p> <p>Lu 1 As 3,4,5</p> <p>Lu 2 As 2,3,4</p> <p>Lu 3 As 1,3,7,8</p> <p>Lu 4 As 3,4</p> <p>Lu 5 As 3,4</p> <p>Lu 6 As 1,2,4,6</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 3 Bespreek die spreker se gebruik van woorde, frases en liggaamstaal, en hoe dit die luisteraar affekteer (soos: Hoe het jy gevoel nadat jy na die spreker geluister het? Wat het sy/hy gesê om jou so te laat voel).</p> <p>As 4 Bespreek hoe 'n spreker se toon en woordkeuse vir verskillende teikengroepe en doeleindes verander.</p> <p>As 5 Gesels oor die klank in die taal en lewer kommentaar op die uitwerking daarvan op die luisteraar</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 3 Identifiseer kenmerke van mondelinge tekste (struktuur, taal, toon, register, ens.) wat dit gepas vir verskillende doeleindes en teikengroepe maak.</p> <p>As 4 Bespreek hoe taal gebruik word om atmosfeer te skep.</p> <p>As 5 Luister na verskillende soorte informatiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'n gepaste manier.</p>	<p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister en reageer krities daarop (soos stories, legendes, gedigte, toneelstukke, debatte en praatjies).</p> <p>As 3 Identifiseer en bespreek kernkenmerke soos konteks, die spreker se liggaamstaal, inhoud, register en woordkeuse: * bespreek hoe dit die luisteraar affekteer en waarom; * bespreek hoe hierdie kenmerke vir verskillende teikengroepe en doeleindes sal verander;</p> <p>As 4 Lewer kommentaar op klank- en visuele effekte soos ritme, herhaling, alliterasie, klanknabootsing, vergelykings.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p>

	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2 Gebruik <u>interaksievaardighede</u> en <u>-strategieë</u> tydens <u>groepwerk</u>:</p> <p>Neem beurte.</p> <p>Hou by die onderwerp.</p> <p>Stel relevante vrae.</p> <p>Help die bespreking om te vloei.</p> <p>Reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouwende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon respek vir ander in die groep.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik</p>	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2 Gebruik <u>interaksievaardighede</u> en <u>-strategieë</u> in <u>groepsituasies</u>:</p> <p>Neem beurte, hou by die onderwerp, stel relevante vrae, en help die besprekings om te voei en reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouwende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon sensitiviteit vir ander se regte en gevoelens tydens groepwerk.</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p>	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2: Pas interaksievaardighede en -strategieë in groepsituasies toe:</p> <p>Volg konvensies vir gepaste interaksie tydens groepwerk;</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouwende terugvoering.</p> <p>Toon sensitiviteit vir kultuur- en sosiale verskille (soos: Bevestig en inkorporeer diverse taal, ervaringe, voorbeelde);</p> <p>Gebruik diplomatieuse taal in potensieële konfliktsituasies.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te</p>
--	--	--	---

	<p>word (versoekings, versoekes, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Bespreek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p>	<p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Versamel</u> en <u>kategoriseer</u> relevante idees en verduidelik die redes vir die kategorisering</p>	<p>oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis</p>
--	--	--	---

	<p>Kies <u>relevante idees</u></p> <p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p> <p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p> <p><u>Som</u> inligting op verskillende maniere op (soos: diagramme, paragrawe, kopkaarte, tabelle)</p> <p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesaurus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Teken woorde in 'n persoonlike woordeboek op</p> <p>Toon ontwikkelende kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken korrekte woordeverdelings</p>	<p>Onderskei tussen algemene en spesifieke inligting</p> <p>Organiseer inligting onder verskillende hofies</p> <p>Orden 'n reeks stappe of gebeurtenisse op 'n logiese manier en verduidelik die logika</p> <p>Organiseer inligting in 'n paragraaf, tabel, tydlyn, diagram of ander gepaste grafiese voorstelling</p> <p>Evalueer en maak gevolgtrekkings en verduidelik redes daarvoor</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 1ste letter gegee word</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingstekens doeltreffend in alledaagse woorde</p>	<p>gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p><u>Verander</u> die <u>formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na grafieke)</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 2de letter gegee word</p> <p>Spel ook minder algemene woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingstekens, aksentteken) doeltreffend in alledaagse woorde</p>
--	---	---	---

	<p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik klankverandering, eenvoudige samestelling en voorvoegsels, stamme en agtervoegsels om woorde te vorm.</p> <p>Ondersoek die herkoms van woorde op 'n algemene vlak (soos leenwoorde)</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde</p>	<p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik algemene voor- en agtervoegsels, klankverandering, samestelling en afleiding om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde by mekaar leen en gebruik nuutskeppinge</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike</p>	<p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek of tesaurus na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik verskeie tegnieke (voor- en agtervoegsels, klankverandering samestelling en afleiding) om woordeskat uit te brei</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>Begryp dat talle woorde bymekaar leen en gebruik nuutskeppinge doeltreffend</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p>
--	--	--	---

	<p>betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte puntuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik korter en langer sinne</p> <p>Gebruik die gepaste formaliteitsgraad (register)</p>	<p>voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte puntuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p>	<p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van puntuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepsteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte</p>
--	--	--	--

	<p>Gebruik eenvoudige idiomatiese uitdrukkings korrek</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos vergelykings)</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p>	<p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus en klem</p> <p>Gebruik duidelike en samehangende sinne sonder te veel woorde en met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Gebruik taal met die gepaste formaliteitsgraad (register) in minder bekende situasies en toon bewustheid van teikengroep</p> <p>Pas toon en woordkeuse vir verskillende teikengroep en doeleindes aan</p> <p>Toon kennis van die gebruik van bekende idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking)</p> <p>As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: aktiewe en passiewe vorm, akronieme, teikengroep, personifikasie, diskriminerend, ens)</p>	<p>aansluitend by die doel en teikengroep</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus, klem en afwisseling</p> <p>Gebruik duidelike, samehangende en ekonomiese sinne met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Vermyn dubbelsinnigheid</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende en meer uitdagende situasies</p> <p>Toon kennis van die gebruik van 'n verskeidenheid idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking, metafoor)</p> <p>As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>
--	---	--	---

Konteks: 1. Stories/Novelle/Fabel 2. Tekste van ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi-Media <i>(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)</i>			
Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)			
Hulpbronne: Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante			
Voorgestelde Groepering Integrasie	Graad 4	Graad 5	Graad 6
4 Drama Lu 1 As 3,4,5 Lu 2 As 1,2,3,4 Lu 3 As 5,6,7,8 Lu 4 As 2,3,4 Lu 5 As 4	<u>Lu 1 Luister</u> As 3 Bespreek die spreker se gebruik van woorde, frases en liggaamstaal, en hoe dit die luisteraar affekteer (soos: Hoe het jy gevoel nadat jy na die spreker geluister het? Wat het sy/hy gesê om jou so te laat voel).	<u>Lu 1 Luister</u> As 3 Identifiseer kenmerke van mondelinge tekste (struktuur, taal, toon, register, ens.) wat dit gepas vir verskillende doeleindes en teikengroepe maak.	<u>Lu 1 Luister</u> As 3 Identifiseer en bespreek kernkenmerke soos konteks, die spreker se liggaamstaal, inhoud, register en woordkeuse: * bespreek hoe dit die luisteraar affekteer en waarom; * bespreek hoe hierdie kenmerke vir verskillende teikengroepe en doeleindes sal verander; * bespreek hoe hierdie kenmerke sowel die spreker as die luisteraar posisioneer (soos ten opsigte van gesag en mag, houding teenoor karakters); * identifiseer en bespreek hoe stereotipes geskep word en die uitwerking daarvan op die luisteraar (soos: Hoe word die held/heldin uitgebeeld? Hoe laat dit jou

<p>Lu 6 As 2,5</p>	<p>As 4 Bespreek hoe 'n spreker se toon en woordkeuse vir verskillendeteikengroepe en doeleindes verander.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in verskillende soorte tekste (soos weerverslae, skoolaankondigings, onderhoude), herroep hoofidees op spesifieke besonderhede en reageer gepas.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie in alledaagse gesprekke;</p> <p>Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Deel idees en lug mening oor bekende onderwerpe uit eie ervaring;</p> <p>Herroep en beskryf 'n reeks gebeurtenisse of handeling;e;</p> <p>Gee aanwysings of instruksies;</p> <p>Stel en reageer op vrae;</p> <p>Bespreek en vergelyk eie en ander se idees en menings</p> <p>Hou by die onderwerp.</p> <p>Stel relevante vrae.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en</p>	<p>As 4 Bespreek hoe taal gebruik word om atmosfeer te skep.</p> <p>As 5 Luister na verskillende soorte informatiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'ngepaste manier.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal denkende vir interpersoonlike kommunikasie (soos: Prys iemand se pogings; verskil van iemand)</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: Gee uitdrukking aan gevoelens en gedagtes; dramatiseer);</p> <p>Deel idees en lug mening oor minder bekende onderwerpe en gebeurtenisse deur spekulasie en hipotese te gebruik;</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier.</p> <p>Stel kritiese vrae wat nie voor die handliggende antwoorde het nie en kan denkend reageer</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en</p>	<p>oor hom/haar voel? Is mense altyd so in die ware lewe?</p> <p>As 4 Lewer kommentaar op klank- en visuele effekte soos ritme, herhaling alliterasie, klanknabootsing, vergelykings.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie wat dieper persoonlike gevoelens en besinning openbaar (soos: gesels oor gevoelens en aspirasies).</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: gedigte, reaksie op musiek)</p> <p>Deel idees en lug mening oor uitdagende onderwerpe op 'n logiese samehangende en gestruktureerde manier (soos: plakkaataanbiedings, verslae, debatte).</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier</p> <p>Opstel en reageer op uitdagende vrae.</p> <p>Ontwikkel feitelike en beredeneerde argumente om mening te regverdig</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en</p>
--------------------	--	---	---

	<p><u>aanbiedingsvaardighede:</u></p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van en identifiseer en bespreek aspekte soos hooftema, karakters, ruimte, intrige in fiksie-tekste.</p> <p>As 6 Lei redes vir handeling in tekste af.</p>	<p><u>aanbiedingsvaardighede:</u></p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van fiksie-tekste:</p> <p>Bespreek die hoofidee, intrige, ruimte, atmosfeer en karakters;</p> <p>Maak afleidings oor intrige en karakters;</p> <p>Bespreek temas en vraagstukke en lug menings met redes daaroor</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p>	<p><u>aanbiedingsvaardighede:</u></p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van die teks, die verband daarvan met hulle eie lewe, die doel daarvan en hoe dit funksioneer:</p> <p>Verduidelik temas, intrige, ruimte, atmosfeer en karakterisering</p> <p>Bespreek die skrywer se houding en perspektief, hoe betekenis geskep word en maniere waarop die leser geposisioneer word (soos: Vertel die skrywer die storie as 'n waarnemer of 'n karakter? Hoe voel jy oor die hoofkarakters? Is jy simpatiek of krities? Hoe kry die skrywer dit reg om jou te laat voel?)</p> <p>As 6 Herken en verduidelik die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende</p>
--	--	--	--

	<p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die manier waarop tekste gestruktureer is.</p> <p>Identifiseer hoe taal en register (formaliteitsgraad) na aanleiding van doel en teikengroep verskil.</p> <p>Identifiseer die taal wat in verskillende soorte tekste gebruik word (soos die direkte rede in fabels, volgorde-woorde in aanwysings, die passiewe vorm in verslae)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses: <u>Kies</u> en <u>ondersoek</u> 'n <u>onderwerp</u> en hou 'n dinkskrum oor idees met behulp van kopkaarte, vloeiagramme en lyste;</p> <p>Organiseer idees in <u>paragrafe</u> waarin enkelvoudige en saamgestelde sinne gebruik word;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien werk</u> deur eie bewustheid van gepaste taal, struktuur en style en terugvoering van klasmaats en/of</p>	<p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevraagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Verstaan en gebruik informatiewe tekste gepas:</p> <p>Som hoof- en ondersteunende gedagtes op.</p> <p>Onderskei tussen feite en menings</p> <p>Kies en teken relevante inligting op 'n gepaste manier op.</p> <p>Volg redelik komplekse instruksies en aanwysings sonder enige hulp</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses: Kies en <u>ontleed</u> 'n <u>onderwerp</u> en hou 'n dinkskrum oor idees met behulp van kopkaarte, vloeiagramme en lyste;</p> <p>Ontwikkel die onderwerp deur relevante bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met 'n sentrale</p>	<p>soorte tekste:</p> <p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevraagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p> <p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die skryfproses: Hou 'n <u>dinkskrum</u> oor idees vir 'n onderwerp en <u>ontwikkel</u> idees deur 'n wye verskeidenheid bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer deur strategieë soos kopkaarte, vloeiagramme en roosters te gebruik;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die</p>
--	---	--	--

	<p>onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> finale konsep vir grammatika, puntuasie en spelling en inkorporeer terugvoering van klasmaats en onderwyser;</p> <p><u>"Publiseer"</u> finale weergawe deur dit met die relevante teikengroep en/of onderwyser te deel</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesourus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p>	<p>idee en goed ontwikkelde paragrawe;</p> <p>Gebruik enkelvoudige en saamgestelde sinne met bewustheid van die spesifieke doel en teikengroep.</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> en korrigeer finale konsep;</p> <p>Lewer <u>finale weergawe</u> in en besin oor die assessering van die stuk</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Vorm hipoteses oor die moontlike resultate of slot van 'n reeks stappe of gebeurtenisse;</p> <p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p>	<p>spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Skryf</u> soveel <u>weergawes</u> as wat nodig is:</p> <p>Gee met <u>sensitieweit terugvoering</u> aan klasmaats om hul pogings aan te moedig;</p> <p>Lewer 'n <u>finale weergawe</u> waarin die terugvoering van klasmaats en onderwyser geïnkorporeer word;</p> <p><u>Besin</u> individueel en saam met klasmaats en onderwyser oor die finale produk en <u>valueer dit krities</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p>
--	--	---	---

	<u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u>	<u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u>	<u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u>
	<p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p>	<p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen</p>	<p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme,</p>

	<p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevraagteken moet word</p>	<p>gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p>	<p>letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Ondersoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p>
--	---	--	---

Konteks: 1 Stories/Novelle/Fabel 2. Tekste van ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi-Media
(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)

Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)

Hulpbronne: Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante

Voorgestelde Groepering Integrasie	Graad 4	Graad 5	Graad 6
<p>5 Multimedia tekste bv. tydskrifte, koerante, strokiesprente, advertensie, brosjure, plakkate, kennisgewing, memo, e-pos, faks, sms</p> <p>Lu 2 As 3,4 Lu 3 As 1,2,3,4,7,8 Lu 4 As 1,2,3,4</p>	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in</p>	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder</p>	<p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van</p>

<p>Lu 5 As 1,3</p> <p>Lu 6 As 2,3,4,5,6</p>	<p>verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik – vermy</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> * vluglees vir algemene idee; * soeklees vir spesifieke besonderhede; * ondersoek inhoudsopgawe, opskrifte en indeks om 'n algemene oorsig te verkry * maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings <p>As 2 Kyk na en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimediatekste (soos prente, strokiesverhale, en, indien beskikbaar, video's, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer die boodskap</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde en hoe dit die boodskap wat oorgedra word, affekteer</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p>	<p>bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> * vluglees vir die algemene idee; * ondersoek inhoudsopgawe, opskrifte en indeks om 'n algemene orsig te verkry * gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak; <p>As 2 Kyk en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimedia-tekste (soos advertensies, video's / films, TV-dramas, en, indien beskikbaar, rekenaarprogramme en CD-ROMS's)</p> <p>Bespreek die boodskap wat oorgedra word.</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde, soort en grootte van letterwerk, simbole, uitleg.</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p>	<p>verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Lees hardop en stil en pas leesstrategieë volgens die doel en die gehoor aan; * Gebruik gepaste lees- en begripstrategieë (vluglees en soeklees, voor spellings, kontekstuele leidrade, afleidings, nagaan van begrip, ens.) <p>As 2 Kyk na en bespreek verskeie visuele en multimedia-tekste (soos foto's TV-advertensies, dramas en toneelstukke en, indien beskikbaar, videos / films, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer en bespreek die boodskap.</p> <p>Identifiseer en bespreek tegnieke soos beligting en byklanke, keuse van beelde, kamerahoek, vorm en ontwerp, grafika en die uitwerking daarvan op die kyker</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en</p>
---	--	--	---

	<p>As 4 Bespreek hoe die keuse van taal en grafiese kenmerke die leser beïnvloed</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die taal wat in verskillende soorte tekste gebruik word (soos die direkte rede in fabels, volgorde-woorde in aanwysings, die passiewe vorm in verslae)</p>	<p>As 4 Bespreek hoe die skrywers en visuele kunstenaars op verskillende maniere met lesers in wisselwerking tree en hoe hulle taal en visuele kenmerke gebruik om verskillende wêreldbeskouinge oor te dra</p> <p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>As 8 Verstaan en gebruik informatiewe tekste gepas:</p> <p>Som hoof- en ondersteunende gedagtes op.</p> <p>Onderskei tussen feite en menings</p> <p>Kies en teken relevante inligting op 'n gepaste manier op.</p> <p>Volg redelik komplekse instruksies en aanwysings sonder enige hulp</p>	<p>gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 4 Bespreek hoe skrywers, grafiese ontwerpers en fotografe se tegnieke 'n spesifieke wêreldbeskouing oordra en die leser op verskeie maniere posisioneer</p> <p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevraagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p> <p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p>
--	---	---	---

	<p>Lu 4 Skryf</p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kort verslae, instruksies);</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses:</p> <p><u>Proeflees</u> finale konsep vir grammatika, puntuasie en spelling en inkorporeer terugvoering van klasmaats en onderwyser;</p> <p><u>"Publiseer"</u> finale weergawe deur dit met die relevante teikengroep en/of onderwyser te deel</p>	<p>Lu 4 Skryf</p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik en logies vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kennisgewings, verslae)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses:</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> en korreger finale konsep;</p> <p>Lewer <u>finale weergawe</u> in en besin oor die assessering van die stuk</p>	<p>Lu 4 Skryf</p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos joernale, gedigte, mites, dialoë)</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik en logies vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kennisgewings, verslae)</p> <p>Skryf en ontwerp visuele tekste vir verskillende teikengroepe deur taal, byklanke, grafika en ontwerp duidelik en skeppend te gebruik (soos CD- en boekomslae, TV- en radioadvertensies, nuusbriewe met foto's)</p> <p>Toon begrip van styl en register en verander inligting van een formaat na 'n ander</p> <p>Besin oor en evalueer skryf- en skeppende werk.</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die skryfproses:</p> <p>Hou 'n <u>dinkskrum</u> oor idees vir 'n onderwerp en <u>ontwikkel</u> idees deur 'n wye verskeidenheid bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer deur strategieë soos kopkaarte, vloeidiagramme en roosters te gebruik;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p>
--	---	--	---

	<p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>Besprek oorsaak en gevolg in geskrewe tekste en die taal wat gebruik word om dit uit te druk (soos: wanneer ..., dan ..., as ..., dan ...);</p> <p>Identifiseer verskillende moontlikhede en verduidelik waarom en hoe dit verskil;</p> <p>Lei betekenis af wat nie ooglopend gestel is nie en verduidelik hoe betekenis oorgedra word</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Besprek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p> <p>Kies <u>relevante idees</u></p>	<p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos:omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p> <p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p> <p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p>	<p><u>Skryf</u> soveel <u>weergawes</u> as wat nodig is:</p> <p>Gee met <u>sensitiwiteit terugvoering</u> aan klasmaats om hul pogings aan te moedig;</p> <p>Lewer 'n <u>finale weergawe</u> waarin die terugvoering van klasmaats en onderwyser geïnkorporeer word;</p> <p><u>Besin</u> individueel en saam met klasmaats en onderwyser oor die finale produk en <u>valueer dit krities</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p> <p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p> <p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan</p>
--	---	--	---

	<p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p> <p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p> <p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma,</p>	<p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p><u>Verander</u> die <u>formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na grafieke)</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p>	<p>watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p><u>Verander</u> die <u>formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na grafieke)</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik</p>
--	---	--	---

	<p>vraagteken, uitroepteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Skakel sinne in 'n samehangende paragraaf deur</p>	<p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte puntuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenisse</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p>	<p>van puntuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenisse</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p>
--	--	---	---

	<p>verbindingswoorde (soos "ook", "uiteindelik"), voegwoorde en voornaamwoorde te gebruik</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik korter en langer sinne</p> <p>Gebruik die gepaste formaliteitsgraad (register)</p> <p>Gebruik eenvoudige idiomatiese uitdrukkings korrek</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos vergelykings)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevraagteken moet word</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p>	<p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus en klem</p> <p>Gebruik duidelike en samehangende sinne sonder te veel woorde en met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Gebruik taal met die gepaste formaliteitsgraad (register) in minder bekende situasies en toon bewustheid van teikengroep</p> <p>Pas toon en woordkeuse vir verskillende teikengroep en doeleindes aan</p> <p>Toon kennis van die gebruik van bekende idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>	<p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte aansluitend by die doel en teikengroep</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus, klem en afwisseling</p> <p>Gebruik duidelike, samehangende en ekonomiese sinne met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Vermyn dubbelsinnigheid</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende en meer uitdagende situasies</p> <p>Toon kennis van die gebruik van 'n verskeidenheid idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking, metafoor)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Ondersoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p> <p>As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>
--	--	---	---

Gr 4 – Gr 6 Werkskedule: Afrikaans Huistaal

Tekste in konteks waarbinne leer en onderrig plaasvind			
Kwartaal 1	Stories/Novelle/Fabel Week 1 - 6	Tekste uit ander leerareas Week 7 - 11	
Kwartaal 2	Gedigte Week 1 - 2	Drama Week 3 - 7	Multimedia Week 8 -11
Kwartaal 3	Tekste uit ander leerareas Week 1 - 6	Multimedia Week 7 - 11	
Kwartaal 4	Drama Week 1 - 4	Gedigte Week 5 - 6	Kortverhale/Novelle/Fabel Week 7 - 10

Werkskedule

Afrikaans Huistaal Gr 4 Kwartaal 1

Konteks (inhoud): 1. Stories/ Kortverhale/ Fabel 2. Tekste uit ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi – Media
(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)

Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)

Hulpbronne: (Hierdie is slegs 'n voorstel – jy kan jou eie gebruik) Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante

week	Leeruitkomst en Asseseringstandaarde	Vorme van Assesering Ons beveel hierdie verskillende vorme van assessering aan	Onderrigmetodes Hierdie is almal voorbeelde om te gebruik Maak gerus van die verskeidenheid gebruik en wissel dit gedurig af
1-6	<p><u>Kortverhale/Fabel/Novelle</u> (hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister (soos stories, fabels, limerieke, kort verslae) en reageer gepas.</p> <p>As 2 Bespreek die sentrale idee en spesifieke besonderhede van die teks en bring dit in verband met eie ervaring.</p> <p>As 7 Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste (soos: Bestaan alle gesinne uit 'n man, vrou en</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Klas</p> <p>Kundiges van buite</p> <p>Ander onderwysers</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p>

<p>kinders? Is daar ook ander soort gesinne?)</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u> tydens gesprekke en besprekings, toon respek en sensitiviteit vir ander se gevoelens en waardeer ander se standpunte.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste (soos: Bestaan alle gesinne uit 'n man, vrou en kinders? Is daar ook ander soort gesinne?)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie in alledaagse gesprekke;</p> <p>Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Deel idees en lug mening oor bekende onderwerpe uit eie ervaring;</p> <p>Herroep en beskryf 'n reeks gebeurtenisse of handeling;</p> <p>As 2 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 5 Toon begrip van en identifiseer en bespreek aspekte soos hooftema, karakters, ruimte, intrige in fiksie-tekste.</p>	<p>Maats bv in pare</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p>	<p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
---	---	--

<p>As 6 Lei redes vir handeling in tekste af.</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die manier waarop tekste gestruktureer is.</p> <p>As 9 Identifiseer en bespreek waardes ten opsigte van kulturele, sosiale, omgewings- en morele kwessies in tekste (soos: die boodskap van die storie en die geldigheid daarvan in verskillende kontekste, kwessies, betreffende regverdigheid en gelykheid ten opsigte van verskillende situasies en karakters)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos briewe, beskrywende paragrawe, limerieke);</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>Bespreek oorsaak en gevolg in geskrewe tekste en die taal wat gebruik word om dit uit te druk (soos: wanneer ..., dan ..., as ..., dan ...);</p> <p>Identifiseer verskillende moontlikhede en verduidelik waarom en hoe dit verskil;</p> <p>Lei betekenis af wat nie ooglopend gestel is nie en verduidelik hoe betekenis oorgedra word</p>	<p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek/graderingskale</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkkaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
---	---	--

	<p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesourus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Teken woorde in 'n persoonlike woordeboek op</p> <p>Toon ontwikkelende kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken) doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken korrekte woordeverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik klankverandering, eenvoudige samestelling en voorvoegsels, stamme en agtervoegsels om woorde te vorm.</p> <p>Ondersoek die herkoms van woorde op 'n algemene vlak (soos leenwoorde)</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p>		
--	---	--	--

	<p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsforme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p>		
--	--	--	--

7-11	<p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevestigteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevestigteken moet word</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p> <p><u>Tekste van ander Leerareas</u></p> <p>(moet ook in die 3de kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister vir inligting in verskillende soorte tekste (soos weerverslae, skoolaankondigings, onderhoude), herroep hoofidees op spesifieke besonderhede en reageer gepas.</p> <p>As 7 Voer instruksies uit en volg aanwysings</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukkings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Klas</p> <p>Kundiges van buite</p> <p>Ander onderwysers</p> <p>Maats bv in pare</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p>
------	---	---	---

<p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings</p> <p>As 2 Kyk na en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimediatekste (soos prente, strokiesverhale, en, indien beskikbaar, video's, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer die boodskap</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde en hoe dit die boodskap wat oorgedra word, affekteer</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die keuse van taal en grafiese kenmerke die leser beïnvloed</p> <p>As 10 Verstaan en reageer gepas op informatiewe tekste:</p> <p>Identifiseer hoof- en ondersteunende gedagtes</p> <p>Soeklees vir spesifieke besonderhede in tekste soos weerverslae, busroosters, kaarte</p> <p>Volg kort, gedrukte instruksies en aanwysings</p> <p>As 11 Interpreteer eenvoudige visuele tekste (tabelle, plakkate, diagramme, grafieke, kaarte) en kan 'n teks van een vorm na 'n ander verander (soos 'n grafiek na 'n</p>	<p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p>	<p>Storievertelling</p>
---	--	-------------------------

<p>verduidelikende paragraaf)</p> <p>As 12 Kies relevante tekste vir eie inligtingsbehoefes, soos woordeboeke, kinderensiklopedieë en naslaanboeke.</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>Organiseer idees in <u>paragrafe</u> waarin enkelvoudige en saamgestelde sinne gebruik word;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=/eerste weergawe met gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>Formuleer vrae om te help om die nodige inligting te verkry.</p> <p>Identifiseer relevante inligtingsbronne;</p> <p>Kies en ondersoek verskillende bronne vir verskillende perspektiewe op 'n onderwerp</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Bespreek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p> <p>Kies <u>relevante idees</u></p> <p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p>	<p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
---	---	--

	<p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p> <p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalinge uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsforme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktiasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktiasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p>		
--	---	--	--

	<p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Skakel sinne in 'n samehangende paragraaf deur verbindingswoorde (soos "ook", "uiteindelik"), voegwoorde en voornaamwoorde te gebruik</p>		
--	---	--	--

Werkskedule

Afrikaans Huistaal Gr 4

Kwartaal 2

Konteks (inhoud): 1. Stories/ Kortverhale/ Fabel 2. Tekste uit ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi – Media <i>(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)</i>				
Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)				
Hulpbronne: (Hierdie is slegs 'n voorstel – jy kan jou eie gebruik) Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transparante				
Week	Afgehandel	Leeruitkomste en Asseseringstandaarde	Vorme van Assesering	Onderrigmetodes
	Dui met 'n regmerkie aan ✓		Ons beveel hierdie verskillende vorme van assessering aan	Hierdie is almal voorbeelde om te gebruik Maak gerus van die verskeidenheid gebruik en wissel dit gedurig af
1-2		<u>Gedigte</u> (hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word) <u>Lu 1 Luister</u> As 3 Bespreek die spreker se gebruik van woorde, frases en liggaamstaal, en hoe dit die luisteraar affekteer (soos: Hoe het jy gevoel nadat jy na die spreker geluister het?)	<u>Metode</u> (wie?) Onderwyser Groep/portuur Self/leerder	Individuele aandag Groepwerk Hele klas breinstorm Werk in pare

	<p>Wat het sy/hy gesê om jou so te laat voel).</p> <p>As 4 Bespreek hoe 'n spreker se toon en woordkeuse vir verskillende teikengroepe en doeleindes verander.</p> <p>As 5 Gesels oor die klank in die taal en lewer kommentaar op die uitwerking daarvan op die luisteraar</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2 Gebruik <u>interaksievaardighede</u> en <u>-strategieë</u> tydens <u>groepwerk</u>:</p> <p>Neem beurte.</p> <p>Hou by die onderwerp.</p> <p>Stel relevante vrae.</p> <p>Help die bespreking om te vloei.</p> <p>Reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon respek vir ander in die groep.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Maak oogkontak en vroetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (versko-</p>	<p>Die hele klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p>	<p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	---	--	--

	<p>nings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskaf en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Bespreek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p> <p>Kies <u>relevante idees</u></p> <p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p> <p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p> <p><u>Som</u> inligting op verskillende maniere op (soos: diagramme, paragrawe, kopkaarte, tabelle)</p>	<p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	---	--

		<p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesourus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Teken woorde in 'n persoonlike woordeboek op</p> <p>Toon ontwikkelende kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken korrekte woordeverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik klankverandering, eenvoudige samestelling en voorvoegsels, stamme en agtervoegsels om woorde te vorm.</p> <p>Ondersoek die herkoms van woorde op 'n algemene vlak (soos leenwoorde)</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p>		
--	--	---	--	--

	<p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsforme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte puntuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p>		
--	---	--	--

3-7	<p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik korter en langer sinne</p> <p>Gebruik die gepaste formaliteitsgraad (register)</p> <p>Gebruik eenvoudige idiomatiese uitdrukkings korrek</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos vergelykings)</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p> <p><u>Drama</u></p> <p>(hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 3 Bespreek die spreker se gebruik van woorde, frases en liggaamstaal, en hoe dit die luisteraar affekteer (soos: Hoe het jy gevoel nadat jy na die spreker geluister het? Wat het sy/hy gesê om jou so te laat voel).</p> <p>As 4 Bespreek hoe 'n spreker se toon en woordkeuse vir verskillendeteikengroepe en doeleindes verander.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in verskillende soorte tekste (soos weervervlae, skoolaankondigings, onderhoude), herroep hoofidees op spesifieke besonderhede en reageer gepas.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie in alledaagse</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Die hele klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 hoede</p>
-----	--	--	---

	<p>gesprekke;</p> <p>Gebruik taal vir beeldryke selfuitdrukking (soos: Vertel 'n storie, resiteer 'n gedig of rolspeel 'n situasie);</p> <p>Deel idees en lug mening oor bekende onderwerpe uit eie ervaring;</p> <p>Herroep en beskryf 'n reeks gebeurtenisse of handeling;e;</p> <p>Gee aanwysings of instruksies;</p> <p>Stel en reageer op vrae;</p> <p>Bespreek en vergelyk eie en ander se idees en menings</p> <p>As 2 Gebruik <u>interaksievaardighede</u> en <u>-strategieë</u> tydens <u>groepwerk</u>:</p> <p>Neem beurte.</p> <p>Hou by die onderwerp.</p> <p>Stel relevante vrae.</p> <p>Help die bespreking om te vloei.</p> <p>Reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukkinge.</p> <p>Toon respek vir ander in die groep.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Maak oogkontak en voetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukkinge.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p>	<p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p>	<p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	--	---

	<p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoffikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik - vermy.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van en identifiseer en bespreek aspekte soos hooftema, karakters, ruimte, intrige in fiksie-tekste.</p> <p>As 6 Lei redes vir handeling in tekste af.</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskat en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die manier waarop tekste gestruktureer is.</p> <p>Identifiseer hoe taal en register (formaliteitsgraad) na aanleiding van doel en teikengroep verskil.</p> <p>Identifiseer die taal wat in verskillende soorte tekste gebruik word (soos die direkte rede in fabels, volgorde-woorde in aanwysings, die passiewe vorm in verslae)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>Kies en <u>ondersoek</u> 'n <u>onderwerp</u> en hou 'n dinkskrum oor idees met behulp van kopkaarte, vloeiagramme en lyste;</p> <p>Organiseer idees in <u>paragrafe</u> waarin enkelvoudige en saamgestelde sinne gebruik word;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=/eerste weergawe met gepaste taal en konvensies vir die spesifieke</p>	<p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	--	--

	<p>doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien werk</u> deur eie bewustheid van gepaste taal, struktuur en style en terugvoering van klasmaats en/of onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> finale konsep vir grammatika, punktuasie en spelling en inkorporeer terugvoering van klasmaats en onderwyser;</p> <p><u>"Publiseer"</u> finale weergawe deur dit met die relevante teikengroep en/of onderwyser te deel</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel na aanleiding van versamelde bewyse wat volgende gaan gebeur of hoe iets gaan eindig;</p> <p>Ontwikkel verskillende moontlikhede of senario's vir 'n gegewe situasie;</p> <p>Vind verskillende maniere om idees uit te druk deur 'n tesourus te gebruik en bespreek nuanses in betekenis</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p>		
--	---	--	--

	<p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittlik, vrend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevaagteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevaagteken moet word</p>		
--	--	--	--

8-11		<p><u>Multimedia</u></p> <p>(moet ook in die derde kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Maak oogkontak en vroetel nie.</p> <p>Gebruik gepaste gebare en gesigsuitdrukings.</p> <p>Praat hoorbaar, gebruik gepaste pouses en praat teen 'n redelike tempo.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal in gepaste register (formaliteitsgraad) in verskillende situasies (toon, woordkeuse, styl, liggaamstaal)</p> <p>Gebruik gepaste taal wanneer hoflikheidsvorme gebruik word (verskonings, versoeke, bedankings, ondersteunings)</p> <p>Identifiseer onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik – vermy</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, stories, mites, brosjures, naslaanboeke en handboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik:</p> <p>* vluglees vir algemene idee;</p> <p>* soeklees vir spesifieke besonderhede;</p> <p>* ondersoek inhoudsopgawe, opskrifte en indeks om 'n algemene oorsig te verkry</p> <p>* maak voorspellings deur kontekstuele leidrade te gebruik om betekenis vas te stel en maak afleidings</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Die hele klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 hoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
------	--	---	--	---

	<p>As 2 Kyk na en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimediatekste (soos prente, strokiesverhale, en, indien beskikbaar, video's, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer die boodskap</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde en hoe dit die boodskap wat oorgedra word, affekteer</p> <p>As 3 Beskryf gevoelens oor die teks (feitelik of literêr, visueel of multimedia) en gee redes.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die keuse van taal en grafiese kenmerke die leser beïnvloed</p> <p>As 7 Verstaan die woordeskaf en bespreek die keuse van woorde, beelde en byklanke in gedigte, stories en multimedia-tekste (soos: Ritme, rym, alliterasie, woordprente, humor)</p> <p>As 8 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste (soos toesprake, stories, gedigte, advertensies)</p> <p>Identifiseer die taal wat in verskillende soorte tekste gebruik word (soos die direkte rede in fabels, volgorde-woorde in aanwysings, die passiewe vorm in verslae)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kort verslae, instruksies);</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p><u>Proeflees</u> finale konsep vir grammatika, puntuasie en spelling en inkorporeer terugvoering van klasmaats en onderwyser;</p> <p><u>"Publiseer"</u> finale weergawe deur dit met die relevante teikengroep en/of onderwyser te deel</p> <p>As 3 Bied netjiese werk in die regte formaat in 'n leesbare handskrif aan, met ruimtes tussen paragrawe en opskrifte, waar nodig</p>	<p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>memo</p>	
--	--	---	--

		<p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer.</p> <p>Bespreek oorsaak en gevolg in geskrewe tekste en die taal wat gebruik word om dit uit te druk (soos: wanneer ..., dan ..., as ..., dan ...);</p> <p>Identifiseer verskillende moontlikhede en verduidelik waarom en hoe dit verskil;</p> <p>Lei betekenis af wat nie ooglopend gestel is nie en verduidelik hoe betekenis oorgedra word</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Bespreek</u> en <u>vergelyk</u> inligting uit verskillende bronne</p> <p>Kies <u>relevante idees</u></p> <p>Kies <u>voorbeelde</u> uit verduidelikings</p> <p>Plaas inligting in die <u>korrekte volgorde</u></p> <p>Baseer oordeel op inligting en <u>maak gevolgtrekkings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Gebruik stel-, vraag-, bevelsinne en uitroepe korrek</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Brei enkelvoudige sinne met byvoeglike en bywoordelike bepalings uit</p> <p>Gebruik saamgestelde sinne korrek (met hoogstens twee gesegdes)</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik die verskillende tydsvorme korrek</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend</p> <p>Gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik die direkte en indirekte rede met korrekte puntuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en puntuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik algemene hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan en gebruik alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik algemene voorsetsels doeltreffend</p> <p>Gebruik alledaagse sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Skakel sinne in 'n samehangende paragraaf deur verbindingswoorde (soos "ook", "uiteindelik"), voegwoorde en voornaamwoorde te gebruik</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p>		
--	--	---	--	--

		<p>Gebruik korter en langer sinne</p> <p>Gebruik die gepaste formaliteitsgraad (register)</p> <p>Gebruik eenvoudige idiomatiese uitdrukkings korrek</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beedspraak en figuurlike taal (soos vergelykings)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken stereotipes (t.o.v. ras en geslag) en onsensitiewe of diskriminerende taalgebruik</p> <p>Ondersoek byvoorbeeld verskillende maniere om iemand te vra om iets te doen; hoe dit dit verhouding tussen die spreker en die luisteraar weerspieël; die uitwerking daarvan en of dit bevraagteken moet word</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: direkte en indirekte rede, idiomatiese taalgebruik, formeel en informeel, vergelyking, aanhalingstekens, ens)</p>		
--	--	---	--	--

Werkskedule

Afrikaans Huistaal Gr 5

Kwartaal 1

Konteks (inhoud): 1. Stories/ Kortverhale/ Fabel 2. Tekste uit ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi – Media <i>(Kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)</i>				
Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)				
Hulpbronne: (Hierdie is slegs 'n voorstel – jy kan jou eie gebruik) Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante				
Week	Afgehandel	Leeruitkomste en Asseseringstandaarde	Vorme van Assesering	Onderrigmetodes
	Dui met 'n regmerkie aan ✓		Ons beveel hierdie verskillende vorme van assessering aan	Hierdie is almal voorbeelde om te gebruik Maak gerus van die verskeidenheid gebruik en wissel dit gedurig af
1-6		<u>Kortverhale/Stories/Novelle/Fabel</u> (hierdie genre moet ook in 4de kwartaal gedoen word) <u>Lu 1 Luister</u> As 1 Geniet dit om na verskillende mondelinge tekste te luister (soos stories, mites, dreunsang, grappe, raaisels en kort toneelstukke) en reageer gepas	<u>Metode</u> (wie?) Onderwyser Groep/portuur Self/leerder	Individuele aandag Groepwerk Hele klas breinstorm Werk in pare

	<p>As 2 Identifiseer die hoofboodskappe en temas in mondelinge tekste en bring dit in verband met die daaglikse lewe.</p> <p>As 7 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste en lewer kommentaar op wat in- en uitgesluit is (soos: Is die storie se boodskap waar vir alle situasies? Watter omstandighede word nie in hierdie storie gedek nie?)</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u>, oorweeg ander standpunte en reageer op sensitiewe wyse op idees en voorstelle.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u>, houdings en veronderstellings in mondelinge tekste en lewer kommentaar op wat in- en uitgesluit is (soos: Is die storie se boodskap waar vir alle situasies? Watter omstandighede word nie in hierdie storie gedek nie?)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal denkende vir interpersoonlike kommunikasie (soos: Prys iemand se pogings; verskil van iemand)</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: Gee uitdrukking aan gevoelens en gedagtes; dramatiseer);</p> <p>Deel idees en lug mening oor minder bekende onderwerpe en gebeurenisse deur spekulasie en hipotese te gebruik;</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier.</p> <p>Stel kritiese vrae wat nie voor die handliggende antwoorde het nie en kan denkend reageer</p> <p>Lug en regverdig eie mening met redes</p> <p>As 2 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Neem beurte, hou by die onderwerp, stel relevante vrae, en help die besprekings om te</p>	<p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p>	<p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	---	---

	<p>voei en reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon sensitiwiteit vir ander se regte en gevoelens tydens groepwerk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik:</p> <p>* gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak;</p> <p>* maak storiekaarte of maak aantekeninge van hoofpunte om begrip na te gaan;</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p> <p>As 5 Toon begrip van fiksie-tekste:</p> <p>Bespreek die hoofidee, intrige, ruimte, atmosfeer en karakters;</p> <p>Maak afleidings oor intrige en karakters;</p> <p>Bespreek temas en vraagstukke en lug menings met redes daaroor</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p> <p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>Identifiseer die manier waarop verskillende soorte tekste gestruktureer is (soos: fabels, briewe, boekresensies);</p> <p>Identifiseer die eienskappe van verskillende skryfvoorme, soos wetenskapsfiksie, rillers.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p>	<p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	---	--

	<p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos dagboekinskrywings, humoristiese staaltjies, stories, gedigte)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Identifiseer oorsaak en gevolg in mondelinge en geskrewe tekste en verduidelik die verband daar tussen;</p> <p>Doen skattings gebaseer op bekende inligting;</p> <p>Onderskei tussen die voordele en nadele van iets en verduidelik dit;</p> <p>Bevraagteken en ontwikkel verskillende perspektiewe op bekende onderwerpe;</p> <p>Bespreek die invloed van konteks op inligting</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Vorm hipoteses oor die moontlike resultate of slot van 'n reeks stappe of gebeurtenisse;</p>		
--	--	--	--

	<p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 1ste letter gegee word</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin beseft dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik algemene voor- en agtervoegsels, klankverandering, samestelling en afleiding om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde by mekaar leen en gebruik nuutskoppings</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp,</p>		
--	---	--	--

	<p>gesegde) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p>		
--	---	--	--

7-11		<p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos:aktiewe en passiewe vorm, akronieme, teikengroep, personifikasie,diskriminerend, ens)</p> <p><u>Tekste van ander Leerareas</u></p> <p>(moet ook in die 3de kwartaal gedoen word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister na verskillende soorte informasiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'n gepaste manier.</p> <p>As 7 <u>Luister aktief</u>, oorweeg ander standpunte en reageer op sensitiewe wyse op idees en voorstelle.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukkings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 hoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
------	--	---	---	--

	<p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik: * gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak;</p> <p>* maak storiekaarte of maak aantekeninge van hoofpunte om begrip na te gaan;</p> <p>As 2 Kyk en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimedia-tekste (soos advertensies, video's / films, TV-dramas, en, indien beskikbaar, rekenaarprogramme en CD-ROMS's)</p> <p>Bespreek die boodskap wat oorgedra word.</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde, soort en grootte van letterwerk, simbole, uitleg.</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die skrywers en visuele kunstenaars op verskillende maniere met lesers in wisselwerking tree en hoe hulle taal en visuele kenmerke gebruik om verskillende wêreldbeskouinge oor te dra</p> <p>As 10 Interpretêr en ontleed self besonderhede in grafiese tekste (kaarte, lyngrafieke, staafgrafieke en sirkeldiagramme) en dra inligting van een vorm na 'n ander oor</p> <p>As 11 Interpretêr en bespreek kompleksere visuele tekste (soos tabelle, plakkate, diagramme, staafgrafieke, kaarte) en kan 'n teks van een vorm na 'n ander verander (soos 'n tabel met data na 'n grafiek).</p>	<p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	---	--

	<p>As 12 Kies relevante tekste en pas navorsingsvaardighede toe om inligting in woordeboeke, naslaanboeke en handboeke, uit gemeenskapsbronne en die elektroniese media (indien beskikbaar) te verkry</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p><u>Ontwikkel</u> die onderwerp deur relevante bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=eerste weergawe met 'n sentrale idee en goed ontwikkelde paragrawe;</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Versamel</u> en <u>kategoriseer</u> relevante idees en verduidelik die redes vir die kategorisering</p> <p>Onderskei tussen algemene en spesifieke inligting</p> <p>Organiseer inligting onder verskillende hofies</p> <p>Orden 'n reeks stappe of gebeurtenisse op 'n logiese manier en verduidelik die logika</p> <p>Evalueer en maak gevolgtrekkings en verduidelik redes daarvoor</p>		
--	--	--	--

		<p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging ,t rappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p>		
--	--	--	--	--

		<p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik kern- en ondergeskikte sinne om 'n samehangende paragraaf te vorm</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p>		
--	--	---	--	--

Werkskedule

Afrikaans Huistaal Gr 5

Kwartaal 2

Konteks (inhoud): 1. Stories/ Kortverhale/ Fabel 2. Tekste uit ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi – Media <i>(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)</i>				
Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)				
Hulpbronne: (Hierdie is slegs 'n voorstel – jy kan jou eie gebruik) Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante				
Week	Afgehandel	Leeruitkomste en Asseseringstandaarde	Vorme van Assesering	Onderrigmetodes
	Dui met 'n regmerkie aan ✓		Ons beveel hierdie verskillende vorme van assessering aan	Hierdie is almal voorbeelde om te gebruik Maak gerus van die verskeidenheid gebruik en wissel dit gedurig af
1-2		<u>Gedigte</u> (hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word) <u>Lu 1 Luister</u> As 3 Identifiseer kenmerke van mondelinge tekste (struktuur, taal, toon, register, ens.) wat dit gepas vir verskillende doeleindes en teikengroepe maak.	<u>Metode</u> (wie?) Onderwyser Groep/portuur Self/leerder	Individuele aandag Groepwerk Hele klas breinstorm Werk in pare

	<p>As 4 Bespreek hoe taal gebruik word om atmosfeer te skep.</p> <p>As 5 Luister na verskillende soorte informatiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'n gepaste manier.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2 Gebruik <u>interaksievaardighede</u> en <u>-strategieë</u> in <u>groepsituasies</u>:</p> <p>Neem beurt, hou by die onderwerp, stel relevante vrae, en help die besprekings om te voel en reageer met empatie en respek op ander se idees.</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Toon sensitiwiteit vir ander se regte en gevoelens tydens groepwerk.</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p>	<p>Die hele klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p>	<p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	--	--

	<p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Versamel</u> en <u>kategoriseer</u> relevante idees en verduidelik die redes vir die kategorisering</p> <p>Onderskei tussen algemene en spesifieke inligting</p> <p>Organiseer inligting onder verskillende hofies</p> <p>Orden 'n reeks stappe of gebeurtenisse op 'n logiese manier en verduidelik die logika</p> <p>Organiseer inligting in 'n paragraaf, tabel, tydlyn, diagram of ander gepaste grafiese voorstelling</p> <p>Evalueer en maak gevolgtrekkings en verduidelik redes daarvoor</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p>	<p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	--	---	--

	<p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 1ste letter gegee word</p> <p>Spel dikwels gebruikte woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin beseft dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik algemene voor- en agtervoegsels, klankverandering, samestelling en aflediging om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde by mekaar leen en gebruik nuutskeppinge</p> <p>Gebruik alledaagse afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p>		
--	---	--	--

	<p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsforme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus en klem</p> <p>Gebruik duidelike en samehangende sinne sonder te veel woorde en met die korrekte</p>		
--	---	--	--

3-7	<p>grammatikale struktuur</p> <p>Gebruik taal met die gepaste formaliteitsgraad (register) in minder bekende situasies en toon bewustheid van teikengroep</p> <p>Pas toon en woordkeuse vir verskillende teikengroep en doeleindes aan</p> <p>Toon kennis van die gebruik van bekende idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking)</p> <p>As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos:aktiewe en passiewe vorm, akronieme, teikengroep, personifikasie,diskriminerend, ens)</p> <p><u>Drama</u></p> <p>(hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 3 Identifiseer kenmerke van mondelinge tekste (struktuur, taal, toon, register, ens.) wat dit gepas vir verskillende doeleindes en teikengroepe maak.</p> <p>As 4 Bespreek hoe taal gebruik word om atmosfeer te skep.</p> <p>As 5 Luister na verskillende soorte informatiewe tekste (aanwysings, instruksies, toesprake, radioprogramme, televisiedokumentêre) neem kennis van hoofidees of spesifieke besonderhede en gebruik inligting op 'ngepaste manier.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal denkende vir interpersoonlike kommunikasie (soos: Prys iemand se pogings; verskil van iemand)</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: Gee uitdrukking aan</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Die hele klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p>
-----	--	--	---

	<p>gevoelens en gedagtes; dramatiseer);</p> <p>Deel idees en lug mening oor minder bekende onderwerpe en gebeurtenisse deur spekulاسie en hipotese te gebruik;</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier.</p> <p>Stel kritiese vrae wat nie voor die handliggende antwoorde het nie en kan denkend reageer</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukings.</p> <p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van fiksie-tekste:</p> <p>Bespreek die hoofidee, intrige, ruimte, atmosfeer en karakters;</p> <p>Maak afleidings oor intrige en karakters;</p> <p>Bespreek temas en vraagstukke en lug menings met redes daaroor</p> <p>As 6 Verstaan die woordeskat en bespreek hoe skrywers taal gebruik om 'n sekere effek te bereik (vergelykings, ritme, klanknabootsing, ens.)</p>	<p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p>	<p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	--	---

	<p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevaagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Verstaan en gebruik informatiewe tekste gepas:</p> <p>Som hoof- en ondersteunende gedagtes op.</p> <p>Onderskei tussen feite en menings</p> <p>Kies en teken relevante inligting op 'n gepaste manier op.</p> <p>Volg redelik komplekse instruksies en aanwysings sonder enige hulp</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die skryfproses:</p> <p>Kies en <u>ontleed</u> 'n <u>onderwerp</u> en hou 'n dinkskrum oor idees met behulp van kopkaarte, vloeiagramme en lyste;</p> <p>Ontwikkel die onderwerp deur relevante bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>=eerste weergawe met 'n sentrale idee en goed ontwikkelde paragrawe;</p> <p>Gebruik enkelvoudige en saamgestelde sinne met bewustheid van die spesifieke doel en teikengroep.</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> en korrigeer finale konsep;</p> <p>Lewer <u>finale weergawe</u> in en besin oor die assessering van die stuk</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p>	<p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	--	--

		<p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Vorm hipoteses oor die moontlike resultate of slot van 'n reeks stappe of gebeurtenisse;</p> <p>Voorspel wat in 'n denkbeeldige situasie sou kon gebeur</p> <p>Besin oor vorige prosesse of aktiwiteite en lesse vir toekomstige gebruik</p> <p>Eksperimenteer met die visuele en klankeffekte van taal</p> <p>Ondersoek woordassosiasies en konsepte om uit 'n ander hoek na onderwerpe te kyk</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuasie, voornaamwoorde en bywoorde</p>		
--	--	---	--	--

8-11	<p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenisse</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittlik, vriend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p> <p><u>Multimedia</u></p> <p>(moet ook in die derde kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Verskuif oogkontak om so 'n groot moontlike deel van die gehoor in te sluit.</p> <p>Gebruik gepaste intonasie en gesigsuitdrukkings.</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>Die hele klas</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p>
------	---	--	---

	<p>Pas tempo en volume vir klem aan</p> <p>Gebruik pouses gepas en pas toon volgens die doel aan.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste woorde en strukture vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende situasies;</p> <p>Gebruik die gepaste grammatikale strukture en taalidoom vir die doel;</p> <p>Gebruik taal sorgvuldig om komplekse dog algemene gevoelens soos woede, ongeduld, simpatie en bewondering uit te druk.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos gedigte, boekresensies, kort romans, omsendbriewe, naslaanboeke):</p> <p>Lees onafhanklik deur 'n verskeidenheid lees- en begripstrategieë gepas vir verskillende doeleindes te gebruik:</p> <p>* vluglees vir die algemene idee;</p> <p>* ondersoek inhoudsopgawe, opskrifte en indeks om 'n algemene orsig te verkry</p> <p>* gebruik vroeëre kennis of kontekstuele leidrade om betekenis vas te stel en afleidings te maak;</p> <p>As 2 Kyk en lewer kommentaar op verskeie visuele en multimedia-tekste (soos advertensies, video's / films, TV-dramas, en, indien beskikbaar, rekenaarprogramme en CD-ROMS's)</p> <p>Bespreek die boodskap wat oorgedra word.</p> <p>Identifiseer en bespreek grafiese tegnieke soos kleur, ontwerp, keuse van beelde, soort en grootte van letterwerk, simbole, uitleg.</p> <p>As 3 Beskryf en ontleed emosionele reaksie op tekste.</p> <p>As 4 Bespreek hoe die skrywers en visuele kunstenaars op verskillende maniere met lesers in wisselwerking tree en hoe hulle taal en visuele kenmerke gebruik om</p>	<p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p>	<p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel (op sy eie)</p> <p>Paneelbespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	--	---

	<p>verskillende wêreldbeskouinge oor te dra</p> <p>As 7 Herken die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p> <p>As 8 Verstaan en gebruik informatiewe tekste gepas:</p> <p>Som hoof- en ondersteunende gedagtes op.</p> <p>Onderskei tussen feite en menings</p> <p>Kies en teken relevante inligting op 'n gepaste manier op.</p> <p>Volg redelik komplekse instruksies en aanwysings sonder enige hulp</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik en logies vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kennisgewings, verslae)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Proeflees</u> en korrigeer finale konsep;</p> <p>Lewer <u>finale weergawe</u> in en besin oor die assessering van die stuk</p> <p>As 3 Lewer netjiese, leesbare werk met aandag aan aanbiedings (soos: omslag, titel, opskrifte, gepaste grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p>	<p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>memo</p>	
--	--	--	--

	<p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p> <p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p><u>Verander</u> die <u>formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na grafieke)</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Begryp dat sinne uit verskillende komponente bestaan (onderwerp, voorwerp, gesegte) en verstaan die funksie van elk</p> <p>Gebruik enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Brei sinne uit deur adjektiewe, bywoorde, byvoeglike en bywoordelike bepalings en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik voegwoorde en betreklike voornaamwoorde doeltreffend om sinne te verbind</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Gebruik en wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook</p>		
--	--	--	--

	<p>wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Gebruik en wissel die direkte en indirekte rede doeltreffend, met korrekte punktuaasie, voornaamwoorde en bywoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuaasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingstekens, aanhalingstekens</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse selfstandige naamwoorde asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van algemeen gebruikte hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (hulpwerkwoorde van tyd en wyse), asook van algemene deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besittlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus en klem</p> <p>Gebruik duidelike en samehangende sinne sonder te veel woorde en met die korrekte grammatikale struktuur</p>		
--	--	--	--

	<p>Gebruik taal met die gepaste formaliteitsgraad (register) in minder bekende situasies en toon bewustheid van teikengroep</p> <p>Pas toon en woordkeuse vir verskillende teikengroep en doeleindes aan</p> <p>Toon kennis van die gebruik van bekende idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat gebruik word om rasse-, geslag- en ander stereotipes te skep</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>		
--	---	--	--

Werkskedule: Afrikaans Huistaal Gr 6

Kwartaal 1

Konteks (inhoud): 1. Stories/ Kortverhale/ Fabel 2. Tekste uit ander Leerareas 3. Gedigte 4. Drama 5. Multi – Media <i>(kies jou eie temas volgens jou handboek wat in die klaskamer gebruik word)</i>				
Integrasie: EBW, Kuns + Kultuur, LO, Tegnologie, Wiskunde, Natuurwetenskap, SW (Aard/Gesk)				
Hulpbronne: (Hierdie is slegs 'n voorstel – jy kan jou eie gebruik) Beleidsdokument bl. 62 – 66 Oudovisuele Hulpmiddels, uitstappies, kaarte, naslaanboeke soos woordeboeke, ensiklopedieë, strokiesprente, prente, liedjies, atlas, speletjie, breinkaarte, woordekaarte, spreker, tydskrifte, rekenaar, telefoongids, video, radio, advertensie, skryfbord, transpirante				
Week	Afgehandel	Leeruitkomste en Asseseringstandaarde	Vorme van Assesering	Onderrigmetodes
	Dui met 'n regmerkie aan ✓		Ons beveel hierdie verskillende vorme van assessering aan	Hierdie is almal voorbeelde om te gebruik Maak gerus van die verskeidenheid gebruik en wissel dit gedurig af
1-6		<u>Kortverhale/Fabel/Novelle</u> (hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal behandel word) <u>Lu 1 Luister</u> As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister en reageer krities daarop (soos stories, legendes, gedigte, toneelstukke, debatte en praatjies). As 2 Identifiseer temas, stel vrae en bring idees in verband met eie ervaring. As 7 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u> in verskillende tekste en lewer kommentaar op hoe dit in die teks oorgedra word (soos Is daar enige bewyse van	<u>Metode</u> (wie?) Onderwyser Groep/portuur Self/leerder klas <u>Vorme:</u> (hoe?)	Individuele aandag Groepwerk Hele klas breinstorm Werk in pare Vra en antwoord Onderhoudvoering

	<p>stereotipering?</p> <p>As 8 <u>Luister aktief</u> en met sensitiwiteit, gee erkenning aan menings wat met eie mening bots en reageer gepas binne die konteks.</p> <p>As 9 <u>Bespreek die sosiale, morele en kulturele waardes</u> in verskillende tekste en lewer kommentaar op hoe dit in die teks oorgedra word (soos Is daar enige bewyse van stereotipering?)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie wat dieper persoonlike gevoelens en besinning openbaar (soos: gesels oor gevoelens en aspirasies).</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier</p> <p>Opstel en reageer op uitdagende vrae.</p> <p>As 2 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 5 Toon begrip van die teks, die verband daarvan met hulle eie lewe, die doel daarvan en hoe dit funksioneer:</p> <p>Verduidelik temas, intrige, ruimte, atmosfeer en karakterisering</p> <p>Bespreek die skrywer se houding en perspektief, hoe betekenis geskep word en maniere waarop die leser ge-positioneer word (soos: Vertel die skrywer die storie as 'n waarnemer of 'n karakter? Hoe voel jy oor die hoofkarakters? Is jy simpatiek of krities? Hoe kry die skrywer dit reg om jou te laat voel?)</p> <p>As 6 Herken en verduidelik die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep</p>	<p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p>	<p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	--	---	--

	<p>van verskillende soorte tekste:</p> <p>Identifiseer en evalueer die soort en gepastheid van 'n teks se taal en register vir die bedoelde teikengroep.</p> <p>Identifiseer en ontleed die eienskappe van verskillende soorte skryfvoorme of genres (soos die struktuur en konvensies wat in biografieë, verskillende soorte gedigte, verskillende soorte koerantberigte, ens. gebruik word.)</p> <p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevaagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos joernale, gedigte, mites, dialoë)</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die skryfproses:</p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p> <p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p>	<p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	--	--	--

	<p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 2de letter gegee word</p> <p>Spel ook minder algemene woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek of tesourus na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Begin besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik verskeie tegnieke (voor- en agtervoegsels, klankverandering samestelling en</p>		
--	---	--	--

	<p>afleiding) om woordeskat uit te brei</p> <p>Begryp dat talle woorde bymekaar leen en gebruik nuutskeppinge doeltreffend</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik,</p>		
--	--	--	--

7-11	<p>vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Onderzoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p> <p>As 6 Gebruik metataal:</p> <p>Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p> <p><u>Tekste uit ander Leerareas</u></p> <p>(hierdie moet weer in die 3de kwartaal behandel word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 6 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p> <p>As 7 <u>Luister aktief</u> en met sensitiviteit, gee erkenning aan menings wat met eie mening bots en reageer gepas binne die konteks.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p>
------	--	---	--

	<p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 2 Kyk na en bespreek verskeie visuele en multimedia-tekste (soos foto's TV-advertensies, dramas en toneelstukke en, indien beskikbaar, videos / films, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer en bespreek die boodskap.</p> <p>Identifiseer en bespreek tegnieke soos beligting en byklanke, keuse van beelde, kamerahoek, vorm en ontwerp, grafika en die uitwerking daarvan op die kyker</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 4 Bespreek hoe skrywers, grafiese ontwerpers en fotografe se tegnieke 'n spesifieke wêreldbeskouing oordra en die leser op verskeie maniere posisioneer</p> <p>As 10 Kies relevante tekste vir persoonlike en inligtingsbehoefes uit 'n wye verskeidenheid bronne, soos uit die plaaslike gemeenskap en die elektroniese media (indien beskikbaar)</p> <p>As 11 Kies relevante tekste vir persoonlike en inligtingsbehoefes uit 'n wye verskeidenheid bronne, soos uit die plaaslike gemeenskap en die elektroniese media (indien beskikbaar)</p>	<p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p>	<p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	---	--	---

	<p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>As 2 Gebruik taal om te ondersoek</p> <p><u>As 3 Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p>	<p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	--	--

	<p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkennde vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p>		
--	--	--	--

		<p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Ondersoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p>		
1-2		<p><u>2 de Kwartaal</u></p> <p><u>Gedigte</u></p> <p>(Hierdie genre moet ook in die derde kwartaal behandel word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 1 Geniet dit om na verskillende soorte mondelinge tekste te luister en reageer krities daarop (soos stories, legendes, gedigte, toneelstukke, debatte en praatjies).</p> <p>As 3 Identifiseer en bespreek kernkenmerke soos konteks, die spreker se liggaamstaal, inhoud, register en woordkeuse: * bespreek hoe dit die luisteraar affekteer en waarom; * bespreek hoe hierdie kenmerke vir verskillende teikengroepe en doeleindes sal verander;</p> <p>As 4 Lewer kommentaar op klank- en visuele effekte soos ritme, herhaling, alliterasie, klanknabootsing, vergelykings.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 2: Pas interaksievaardighede en -strategieë in groepsituasies toe:</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p>

	<p>Volg konvensies vir gepaste interaksie tydens groepwerk;</p> <p>Gee gebalanseerde en opbouende terugvoering.</p> <p>Toon sensitiviteit vir kultuur- en sosiale verskille (soos: Bevestig en inkorporeer diverse taal, ervarings, voorbeelde);</p> <p>Gebruik diplomatiese taal in potensieële konfliktsituasies.</p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p>	<p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkkaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p>	<p>Storievertelling</p>
--	---	---	-------------------------

	<p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p><u>Verander die formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na grafieke)</p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 1 Werk met woorde:</p> <p>Skep eie persoonlike spellys</p> <p>Toon kennis van die kompleksiteit van alfabetiese volgorde waar die orde volgens die 2de letter gegee word</p> <p>Spel ook minder algemene woorde korrek en herken uitsonderings in spelpatrone</p> <p>Gebruik skryftekens (kappie, deelteken, koppelteken, afkappingsteken, aksentteken)</p>	<p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	--	--------------------------------	--

	<p>doeltreffend in alledaagse woorde</p> <p>Gebruik hoofletters korrek</p> <p>Gaan spelling en betekenis in 'n woordeboek of tesourus na</p> <p>Herken en gebruik korrekte woordverdelings</p> <p>Ontwikkel woordeskat deur woordvorming, deur woordfamilies en woorde uit dieselfde veld te herken en deur betekenis uit die konteks af te lei</p> <p>Besef dat talle woorde uit verskillende komponente bestaan</p> <p>Gebruik verskeie tegnieke (voor- en agtervoegsels, klankverandering samestelling en afleiding) om woordeskat uit te brei</p> <p>Verstaan en gebruik gepaste sinonieme, antonieme, homonime en homofone</p> <p>Begryp dat talle woorde bymekaar leen en gebruik nuutskeppinge doeltreffend</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid afkortings en akronieme</p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met</p>		
--	---	--	--

		<p>die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte aansluitend by die doel en teikengroep</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus, klem en afwisseling</p> <p>Gebruik duidelike, samehangende en ekonomiese sinne met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Vermy dubbelsinnigheid</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende en meer uitdagende situasies</p> <p>Toon kennis van die gebruik van 'n verskeidenheid idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking, metafoor)</p>		
--	--	---	--	--

		As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)		
3-7		<p><u>Drama</u></p> <p>(hierdie genre moet ook in die 4de kwartaal herhaal word)</p> <p><u>Lu 1 Luister</u></p> <p>As 3 Identifiseer en bespreek kernkenmerke soos konteks, die spreker se liggaamstaal, inhoud, register en woordkeuse: * bespreek hoe dit die luisteraar affekteer en waarom; * bespreek hoe hierdie kenmerke vir verskillende teikengroepe en doeleindes sal verander;</p> <p>* bespreek hoe hierdie kenmerke sowel die spreker as die luisteraar posisioneer (soos ten opsigte van gesag en mag, houding teenoor karakters); * identifiseer en bespreek hoe stereotipes geskep word en die uitwerking daarvan op die luisteraar (soos: Hoe word die held/heldin uitgebeeld? Hoe laat dit jou oor hom/haar voel? Is mense altyd so in die ware lewe?)</p> <p>As 4 Lewer kommentaar op klank- en visuele effekte soos ritme, herhaling alliterasie, klanknabootsing, vergelykings.</p> <p>As 5 Luister vir inligting in 'n verskeidenheid mondelinge tekste (debatte, verduidelikings, verslae, televisiedokumentêre), som hoofgedagtes op en neem kennis van spesifieke besonderhede.</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 1 Dra ervaringe, idees en inligting in verskillende kontekste vir verskillende teikengroepe en doeleindes oor:</p> <p>Gebruik taal met gemak vir interpersoonlike kommunikasie wat dieper persoonlike gevoelens en besinning openbaar (soos: gesels oor gevoelens en aspirasies).</p> <p>Gebruik taal vir skeppende en beeldryke selfuitdrukking (soos: gedigte, reaksie op musiek)</p> <p>Deel idees en lug mening oor uitdagende onderwerpe op 'n logiese samehangende en gestruktureerde manier (soos: plakkaataanbiedings, verslae,</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p> <p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p> <p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Roelspel</p> <p>De Bono se 6 dinkhoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>

	<p>debatte).</p> <p>Beskryf gebeurtenisse, gee terugvoering en gee aanwysings op 'n logiese manier</p> <p>Opstel en reageer op uitdagende vrae.</p> <p>Ontwikkel feitelike en beredeneerde argumente om mening te regverdig</p> <p>As 3 Gebruik gepaste liggaamstaal en aanbiedingsvaardighede:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p> <p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 5 Toon begrip van die teks, die verband daarvan met hulle eie lewe, die doel daarvan en hoe dit funksioneer:</p> <p>Verduidelik temas, intrige, ruimte, atmosfeer en karakterisering</p> <p>Bespreek die skrywer se houding en perspektief, hoe betekenis geskep word en maniere waarop die leser geïdentifiseer word (soos: Vertel die skrywer die storie as 'n waarnemer of 'n karakter? Hoe voel jy oor die hoofkarakters? Is jy simpatiek of krities? Hoe kry die skrywer dit reg om jou te laat voel?)</p> <p>As 6 Herken en verduidelik die verskillende strukture, taalgebruik, doel en teikengroep van verskillende soorte tekste:</p>	<p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p> <p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	---	--

		<p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p> <p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevraagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p> <p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>Hou 'n <u>dinkskrum</u> oor idees vir 'n onderwerp en <u>ontwikkel</u> idees deur 'n wye verskeidenheid bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer deur strategieë soos kopkaarte, vloeidiagramme en roosters te gebruik;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p> <p><u>Skryf</u> soveel <u>weergawes</u> as wat nodig is:</p> <p>Gee met <u>sensitiwiteit terugvoering</u> aan klasmaats om hul pogings aan te moedig;</p> <p>Lewer 'n <u>finale weergawe</u> waarin die terugvoering van klasmaats en onderwyser geïnkorporeer word;</p> <p><u>Besin</u> individueel en saam met klasmaats en onderwyser oor die finale produk en <u>evalueer dit krities</u></p>		
--	--	---	--	--

	<p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe: woordvlak, sinsvlak, paragraafvlak</p> <p><u>Lu 5 Dink en Redeneer</u></p> <p>As 4 Gebruik taal om skeppend te dink:</p> <p>Beskryf wat sy/hy visualiseer nadat 'n teks gelees of gehoor is</p> <p>Dink aan en beskryf die resultaat of slot wat hy/sy sou verkies</p> <p>Vorm hipoteses en verskaf alternatiewe tydens probleemoplossing</p> <p>Eksperimenteer met taal op verskeie maniere, soos om nuwe woorde vir konsepte te maak</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde enveelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken,</p>		
--	--	--	--

8-11	<p>dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik, vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Onderzoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p> <p><u>Multimedia</u></p> <p>(hierdie moet weer in die 3de kwartaal gedoen word)</p> <p><u>Lu 2 Praat</u></p> <p>As 3 Gebruik <u>gepaste liggaamstaal</u> en <u>aanbiedingsvaardighede</u>:</p> <p>Draai nie rug op gehoor nie.</p> <p>Wissel volume, toon en tempo vir klem en effek;</p> <p>Besin oor eie aanbieding en vaardighede en probeer geïdentifiseerde swakhede verbeter.</p>	<p><u>Metode</u> (wie?)</p> <p>Onderwyser</p> <p>Groep/portuur</p> <p>Self/leerder</p> <p>klas</p> <p><u>Vorme:</u> (hoe?)</p>	<p>Individuele aandag</p> <p>Groepwerk</p> <p>Hele klas breinstorm</p> <p>Werk in pare</p> <p>Vra en antwoord</p>
------	--	--	---

	<p>As 4 Gebruik gepaste taal vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Gebruik die gepaste register in onbekende en meer uitdagende situasies en toon bewustheid van verskillende teikengroepe.</p> <p>Manipuleer taal vir verskillende doeleindes, soos om te oorreed, te argumenteer, te inspireer en met iemand te identifiseer</p> <p>Stel alternatiewe vir diskriminerende taalgebruik voor.</p> <p><u>Lu 3 Lees en Kyk</u></p> <p>As 1 Lees 'n verskeidenheid fiksie- en nie-fiksie-tekste vir verskillende doeleindes (soos tydskrifte, gedigte, romans, kort toneelstukke, koerante, handboeke)</p> <p>* Lees hardop en stil en pas leesstrategieë volgens die doel en die gehoor aan;</p> <p>* Gebruik gepaste lees- en begripstrategieë (vluglees en soeklees, voor spellings, kontekstuele leidrade, afleidings, nagaan van begrip, ens.)</p> <p>As 2 Kyk na en bespreek verskeie visuele en multimedia-tekste (soos foto's TV-advertensies, dramas en toneelstukke en, indien beskikbaar, videos / films, rekenaarprogramme en CD-ROM's)</p> <p>Interpreteer en bespreek die boodskap.</p> <p>Identifiseer en bespreek tegnieke soos beligting en byklanke, keuse van beelde, kamerahoek, vorm en ontwerp, grafika en die uitwerking daarvan op die kyker</p> <p>As 3 Verduidelik interpretasie en algehele reaksie op die teks en gee redes gebaseer op die teks of op eie ervaring.</p> <p>As 4 Bespreek hoe skrywers, grafiese ontwerpers en fotografe se tegnieke 'n spesifieke wêreldbeskouing oordra en die leser op verskeie maniere posisioneer</p> <p>As 7 Identifiseer en bespreek kulturele en sosiale waardes in tekste krities:</p> <p>Interpreteer die skrywer se bedoelde en onbedoelde verskuilde boodskappe.</p> <p>Identifiseer verskillende perspektiewe binne 'n ingewikkelder teks en gee eie perspektief gebaseer op bewyse uit die teks.</p>	<p>Toetse</p> <p>Eksamen</p> <p>Gevallestudie</p> <p>Uitstalling</p> <p>Plakkaat</p> <p>Opstelle</p> <p>Onderhoude</p> <p>Praktiese oefening</p> <p>Demonstrasie</p> <p>Drama/opvoering</p> <p>Vraelyste</p> <p>Klaswerk</p> <p>Aanbieding</p> <p>Debat</p> <p>Projek</p> <p>Collage</p> <p>Waarneming</p> <p>Rolspel</p> <p>Gesprek</p> <p>Ondersoek</p> <p>Breinkaart</p>	<p>Onderhoudvoering</p> <p>Individueel op sy eie</p> <p>Paneel bespreking</p> <p>Rolspel</p> <p>De Bono se 6 hoede</p> <p>Jigsaw</p> <p>Gevallestudies</p> <p>Storievertelling</p>
--	---	---	--

	<p>Ontleed die uitwerking van stereotipering, partydigheid en vooroordeel en bespreek hoe dit bevaagteken en verander kan word en gee eie gemotiveerde mening.</p> <p>As 8 Identifiseer en bespreek omgewings-, kulturele en sosiale waardes in tekste:</p> <p>Identifiseer en bespreek vertelperspektief en die doel en effek daarvan</p> <p>Herken en bespreek stereotipes en hoe dit geskep word</p> <p>Bespreek en vergelyk die hantering van verskillende sosiale en kulturele vraagstukke deur verskillende skrywers</p> <p><u>Lu 4 Skryf</u></p> <p>As 1 Skryf verskeie soorte tekste vir verskillende doeleindes en teikengroepe:</p> <p>Skryf vir persoonlike, ondersoekende, speelse, verbeeldings- en skeppende doeleindes (soos joernale, gedigte, mites, dialoë)</p> <p>Skryf informatiewe tekste waarin idees duidelik en logies vir verskillende teikengroepe uitgedruk word (soos kennisgewings, verslae)</p> <p>Skryf en ontwerp visuele tekste vir verskillende teikengroepe deur taal, byklanke, grafika en ontwerp duidelik en skeppend te gebruik (soos CD- en boekomslae, TV- en radioadvertensies, nuusbriewe met foto's)</p> <p>Toon begrip van styl en register en verander inligting van een formaat na 'n ander</p> <p>Besin oor en evalueer skryf- en skeppende werk.</p> <p>As 2 Ontwikkel en organiseer eie idees deur die <u>skryfproses</u>:</p> <p>Hou 'n <u>dinkskrum</u> oor idees vir 'n onderwerp en <u>ontwikkel</u> idees deur 'n wye verskeidenheid bronne te raadpleeg, gepaste inligting te kies en idees te organiseer deur strategieë soos kopkaarte, vloeidiagramme en roosters te gebruik;</p> <p>Skryf 'n <u>konsep</u>-eerste weergawe met bewustheid van 'n sentrale idee en gepaste taal en konvensies vir die spesifieke doel en teikengroep;</p> <p><u>Hersien</u> werk deur op inhoud, gepaste taal, struktuur en styl te fokus en terugvoering van klasmaats en onderwyser te gebruik;</p>	<p><u>Instrument</u> (waarmee?)</p> <p>Rubriek</p> <p>Vraelys</p> <p>Werkskaart</p> <p>Kontrolelyste</p> <p>Waarnemingsvel</p> <p>Portefeulje</p> <p>Memo</p>	
--	---	--	--

	<p><u>Skryf</u> soveel <u>weergawes</u> as wat nodig is:</p> <p>Gee met <u>sensitiwiteit terugvoering</u> aan klasmaats om hul pogings aan te moedig;</p> <p>Lewer 'n <u>finale weergawe</u> waarin die terugvoering van klasmaats en onderwyser geïnkorporeer word;</p> <p><u>Besin</u> individueel en saam met klasmaats en onderwyser oor die finale produk en <u>evalueer dit krities</u></p> <p>As 3 Lewer netjiese werk met spesifieke aandag aan aanbieding (soos: omslag, inhoudsopgawe, uitleg, gepaste illustrasies of grafika)</p> <p>As 4 Pas kennis van taal op verskeie vlakke toe:</p> <p><u>Lu 5 Dink en redeneer</u></p> <p>As 1 Gebruik taal om te dink en te redeneer:</p> <p>Onderskei tussen oorsaak en gevolg in 'n verskeidenheid kruiskurrikulêre kontekste;</p> <p>Lug mening en staaf dit met vaste bewyse;</p> <p>Ontwikkel 'n gebalanseerde argument oor 'n relevante en uitdagende vraagstuk;</p> <p>Kontrasteer teenstellende perspektiewe en gee redes;</p> <p>Bevraagteken die geldigheid en uitwerking van konteks en die skrywer se houding</p> <p>As 3 <u>Verwerk inligting:</u></p> <p><u>Kategoriseer</u> en <u>klassifiseer</u> inligting en verduidelik wat die prosesse behels deur voorbeelde uit verskillende leerareas te gee</p> <p><u>Vergelyk</u> en kontrasteer inligting en idees en dui aan watter basis gebruik is</p> <p>Kombineer idees uit verskillende bronne in 'n <u>samehangende geheel</u></p> <p>Maak <u>gevolgtrekkings</u> en doen <u>aanbevelings</u></p> <p>Verander inligting van een taal na 'n ander</p> <p>Verander die <u>formaat</u> van inligting (soos van tabelle na geskrewe vorm, van tabelle na</p>		
--	--	--	--

	<p>grafieke)</p> <p><u>Lu 6 Taalstruktuur en Taalgebruik</u></p> <p>As 2 Werk met sinne:</p> <p>Verstaan die gebruik en funksie van die verskillende komponente (onderwerp, voorwerp, gesegde) waaruit sinne bestaan</p> <p>Brei sinne uit deur bepalings, sinsnedes en bysinne by te voeg</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid enkelvoudige sinne, saamgestelde en veelvoudige sinne doeltreffend</p> <p>Gebruik die korrekte woordorde en verstaan hoe woordorde betekenis kan beïnvloed</p> <p>Wissel tydsvorme doeltreffend en gepas</p> <p>Gebruik die aktiewe (bedrywende) en die passiewe (lydende) vorm doeltreffend - ook wanneer die onderwerp onbekend is of die passief gepas is</p> <p>Verstaan en gebruik die ontkenende vorm gepas</p> <p>Verander sinne doeltreffend van die direkte na die indirekte rede, en andersom, met die korrekte gebruik van punktuasie, bywoorde en voornaamwoorde</p> <p>Gebruik hoofletters en punktuasie korrek: punt, komma, vraagteken, uitroepeteken, dubbelpunt, afkappingsteken, aanhalingsteken</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van selfstandige naamwoorde, asook getal, geslag en verkleinwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van hoofwerkwoorde (selfstandige werkwoorde) en medewerkwoorde (van tyd en wyse) asook van deelwoorde</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van adjektiewe: verbuiging, trappe van vergelyking, intensiewe vorme, letterlike en figuurlike betekenis</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van bywoorde (tyd, wyse, plek)</p> <p>Verstaan die funksie en gebruik van alledaagse voornaamwoorde (persoonlik, besitlik,</p>		
--	---	--	--

		<p>vraend, betreklik)</p> <p>Gebruik voorsetsels doeltreffend</p> <p>Verstaan en gebruik verskeie sinonieme, antonieme, homonieme en homofone</p> <p>As 3 Werk met tekste</p> <p>Gebruik voegwoorde en woorde wat tyd, oorsaak en gevolg aandui om logiese sinne en paragrawe te skep</p> <p>As 4 Ontwikkel bewustheid en gebruik van styl:</p> <p>Gebruik 'n verskeidenheid sinslengtes en -soorte aansluitend by die doel en teikengroep</p> <p>Wissel woordorde gepas vir fokus, klem en afwisseling</p> <p>Gebruik duidelike, samehangende en ekonomiese sinne met die korrekte grammatikale struktuur</p> <p>Vermyn dubbelsinnigheid</p> <p>Gebruik taal met die gepaste register in minder bekende en meer uitdagende situasies</p> <p>Toon kennis van die gebruik van 'n verskeidenheid idiomatiese uitdrukkings</p> <p>Verstaan en gebruik eenvoudige vorms van beeldspraak en figuurlike taal (soos personifikasie, vergelyking, metafoer)</p> <p>As 5 Ontwikkel kritiese taalbewustheid:</p> <p>Herken en bevraagteken taal wat opsetlike en onopsetlike stereotipes en partydigheid oordra (soos: Onderzoek die manier waarop taal in advertensies gebruik word om ons te oorreed om dinge wat ons nie nodig het nie, te koop en sodoende die omgewing te benadeel)</p> <p>As 6 Gebruik die woordeskat wat nodig is om oor taal te praat (terme soos: letterlik en figuurlik, register, logies, metafore, dubbelsinnigheid, ens)</p>		
--	--	---	--	--